

Ympäristönsuojelulain 38 §:n mukainen toimivallan siirto

Joni Mustonen, ympäristöinsinööri

Porin kaupungin ympäristö- ja lupapalvelut -toimiala,
ympäristö- ja terveysturvayksikkö

Ympäristönsuojelun ajankohtaispäivä, Turku, 20.11.2019

YMPÄRISTÖ- JA LUPAPALVELUT -TOIMIALA

YMPÄRISTÖ-
JA TERVEYSVALVONTA

MAASEUTUPALVELUT

ELÄINLÄÄKINTÄ

SUUNNITTELU
JA KEHITTÄMINEN

JOUKKOLIIKENNE JA LIIKKUMINEN

RAKENNUSVALVONTA

Porin kaupungin ympäristönsuojelu

- Ympäristö- ja terveysvalvontayksiköllä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluva laillisuusvalvonta Porin kaupungissa
 - Lisäksi ympäristönsuojelun viranhaltijatehtävät Eurajoella, Harjavallassa, Pomarkussa ja Ulvilassa.
- Ilmanlaadun tarkkailujärjestelmän ylläpito Harjavallassa ja Porissa sekä yhteistyöpalvelun myyntiä Raumalle. Harjavallassa ja Porissa asiakkaina kuntien lisäksi alueen merkittävät teollisuuslaitokset.
- Henkilöresurssit
 - Yksikön päällikkö
 - Ympäristöinsinööri (3)
 - Ympäristötarkastaja (4)
 - Ilmansuojeluinsinööri
- Luonnonsuojelun kunnalliset viranomaistehtävät, jätehuollon suunnittelu ja neuvonta, kaupunkia koskevat ympäristönsuojeluelvoitteet (ympäristökasvatus ja –tiedotus, ympäristön tilan seuranta, ilmastotavoitteet), metsästyksen ja kalastuksen hallinnointi ovat suunnittelu- ja kehittämissyksiköllä.

Päätösvalan delegoinneista (1/2)

Ympäristö- ja lupapalveluiden lautakunta on toimintasäännöllään delegoinut toimivaltaa yksikön viranhaltijoille seuraavasti:

- *Ympäristö- ja terveysturvayksikön päällikkö päättää:*
 - ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaisesta ympäristöluvasta, 36 §:n mukaisesta ympäristöluvan käsittelyn siirtämisestä, 42 §:n mukaisista lausunnoista valtion lupaviranomaiselle, 156 d §:n mukaisesta talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeamisesta, 180 §:n mukaisesta määräyksestä pilaantumisen ehkäisemiseksi, 182 §:n mukaisesta viranhaltijan väliaikaisesta määräyksestä, 186 §:n mukaisesta vireillepanosta, 191 §:n mukaisen valitusoikeuden käytöstä ja 196 §:n mukaisesta lausunnosta
 - maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisesta ottoluvasta ja 4 a §:n mukaisesta maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisesta yhteisluvasta
 - vesilain (587/2011) 11 luvun 6 §:n mukaisista lausunnoista, 14 luvun 10 §:n mukaisesta toimenpiteestä ja 11 §:n mukaisesta toiminnan keskeyttämisestä sekä 15 luvun 4 §:n mukaisesta lausunnosta

Päätösvalan delegoinneista (2/2)

- vesihuoltolain (119/2001) 11 §:n ja 17 c §:n mukaisista liittämisvelvollisuudesta vapautuksista
- vesiliikennelain (463/1996) 21 §:n mukaisesta luvasta
- ilmoituksista esitutkintaviranomaiselle
- *Ympäristöinsinööri* päättää
 - ympäristönsuojelulain 115 d §:n ja 122 §:n mukaisista ilmoituksista ja 202 §:n mukaisista ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisen myöntämisestä
 - ulkoilulain (606/1973) 24 §:n mukaisen huomautuksen ja 25 §:n mukaisen määräyksen antamisesta

YsL 38 §

- Ympäristöministeriö voi kunnan hakemuksesta ja kuultuaan valtion ympäristölupaviranomaista ja valtion valvontaviranomaista päättää, että liitteen 1 taulukon 2 mukaisten toimintojen lupa-asioissa toimivaltaisena viranomaisena toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Päätös voidaan rajoittaa koskemaan myös vain osaa edellä mainituista toiminnoista. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää lupa-asiaassa, joka koskee turvetuotantoa, kaivostoimintaa, koneellista kullankaivuuta, malmin tai mineraalien rikastamoa, lentoasemaa, satamaa, ydinvoimalaitosta, jätteenpolttolaitosta, jätteen rinnakkaispolttolaitosta taikka puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen toimintaa. Ennen toimivallan siirtoa koskevan päätöksen tekemistä valtion ympäristölupaviranomaisessa vireille tulleet asiat käsitellään loppuun valtion ympäristölupaviranomaisessa.
- Edellytyksenä toimivallan siirtämiselle on, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on riittävä asiantuntemus tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi ja että toimivallan siirrolla voidaan parantaa toiminnan tehokkuutta tai aikaansaada tasapainoinen työnjako viranomaisten kesken. Toimivalta voidaan siirtää määräajaksi tai toistaiseksi. Päätöstä voidaan muuttaa, jos toimivallan siirtämisen edellytyksiä ei enää ole. Ennen toimivallan siirtoa koskevan määräajan päättymistä tai ennen toimivaltaa koskevan päätöksen muuttamista vireille tulleet asiat käsitellään loppuun kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa.

Toimivallan siirto Porin kaupungille

- Porin kaupunginhallitus haki toimivallan siirtoa ympäristöministeriöltä 27.12.2017 päivätyllä hakemuksellaan.
 - Kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle haettiin toimivaltaa ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 mukaisten toimintojen lupa-asioihin pois lukien turvetuotantoa, kaivostoimintaa, koneellista kullankaivuuta, malmin tai mineraalien rikastamoa, lentoasemaa, satamaa, ydinvoimalaitosta, jätteenpolttolaitosta, jätteen rinnakkaispolttolaitosta taikka puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen toimintaa koskevia lupa-asioita.

Perustelut hakemuksessa

- Hyvät ja riittävät edellytykset vastata erilaisia toimintoja koskevien ympäristölupien käsittelystä ja valvonnasta.
- Ympäristönsuojeluviranomaiselle ja sen alaisille viranhaltijoille on muodostunut vahva ammatillinen osaaminen erilaisten toimintojen ympäristövaikutusten ja –riskien arvioinnissa ja niiden hallinnassa.
- Viranhaltijoilla on lupamenettelyn hoitamiseen vaadittava koulutus ja kokemusta erityyppisistä lupavelvollisista toiminnoista, niiden ympäristövaikutuksista ja menetelmistä haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi.
 - Koulutustausta koostuu vesi- ja jätehuoltotekniikan, energiatekniikan, ympäristötieteiden ja luonnontieteiden aloilta
 - Asiantuntemusta on myös terveydensuojelusta, ympäristöekologiasta, jätehuollosta, luonnonsuojelusta sekä poikkeustilanteisiin varautumisesta
 - Viranhaltijoiden ammattitaitoa on suunnitelmallisesti kehitetty oikeudellisen osaamisen vahvistamiseksi
 - Käytettävissä on kaupunginlakimiehen palvelut

Ympäristöministeriön päätös (1/2)

- Toimivallan siirto myönnettiin viiden vuoden määräajaksi 1.1.2019-31.12.2023 ympäristöministeriön 29.10.2018 päivätyllä päätöksellä.
- Siirto myönnettiin ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 mukaisten toimintojen lupa-asioissa ympäristönsuojelulain 38 §:n nojalla. Lupatoimivallan siirrosta seurasi myös valvontatoimivallan siirto ympäristönsuojelulain 189 §:n 1 momentin perusteella.
- Ympäristönsuojelulain 38 §:n mukaisesti toimivallan siirto ei kuitenkaan koske turvetuotantoa, kaivostoimintaa, koneellista kullankaivuuta, malmin tai mineraalien rikastamoa, lentoasemaa, satamaa, ydinvoimalaitosta, jätteenpolttolaitosta, jätteen rinnakkaispolttolaitosta taikka puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen toimintaa koskevia lupa-asioita.
- Toimivallan siirron ulkopuolelle jäävät myös ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 alakohdassa 5 d) tarkoitetut kemikaalivarastot, alakohdassa 11 e) tarkoitetut kalankasvatus- tai kalanviljelylaitokset, alakohdassa 13 c) tarkoitetut teollisuuden jäteveden puhdistamot, alakohdassa 13 d) tarkoitetut yhdyskuntajätevesien käsittelyä ja johtamista koskevat toiminnot sekä direktiivilaitoskokonaisuuteen teknisesti tai toiminnallisesti kiinteästi liittyvät toiminnot. Näiden toimintojen osalta Etelä-Suomen aluehallintovirasto toimii edelleen toimivaltaisena lupaviranomaisena.

Ympäristöministeriön päätös (2/2)

- Toimivaltaa ei siirretty sellaisten toimintojen osalta, jotka liittyvät teknisesti tai toiminnallisesti direktiivilaitoskokonaisuuteen.
- Ympäristöministeriö totesi päätöksessään, että käytettävissä on riittävä asiantuntemus toimivallan siirtoa koskevien asioiden hoitamiseen ja toimivallan siirrolla päätöksessä esitetyin rajauksin voidaan saada aikaan tasapainoinen työnjako viranomaisten kesken.

Kokemuksia ja ajatuksia

- Miksi haettiin?
 - Elinvoimakysymys
 - Erityisesti uudet toiminnot ja niiden luvitusprosessin sujuvoittaminen
 - Henkilöstön osaaminen käyttöön
 - Vahvistamalla paikallista osaamista ja päätöksentekoa voidaan paremmin hyödyntää myös paikallista viranomaisyhteistyötä.
- Lähtökohtaisesti nähdään positiivisena asiana
 - Tähän mennessä tullut kaksi valtion lupaviranomaisen toimivaltaan liittyvää hakemusta
 - ELY-keskukselta siirtyi 11 valvottavaa laitosta, joista valtaosan valvontahistoria on tiedossa
 - Päällekkäistä valvontaa ELY-keskuksen kanssa ainakin ympäristövahinkovakuutusasioissa
- Vuosittainen raportointi ympäristöministeriölle ja Varsinais-Suomen ELY-keskukselle
 - Lisäksi toimivallan siirron ajalle laadittu valvontasuunnitelma ja –ohjelma ELY-keskukselle

Lopuksi

- Porin kaupungin tarkastuslautakunnan vuoden 2018 arviointikertomuksesta:

”Tarkastuslautakunta pitää lisätoimivallan hakemista ympäristönsuojeluasioissa rohkeana ja Porin strategiaa työn ja yrittämisen Porina toteuttavana ratkaisuna. Tarkastuslautakunta toteaa, että Porin kaupungin ympäristönsuojeluun kehittyvä ammatillinen osaaminen on yksi kaupungin tärkeistä aineettomista pääomista. Tätä pääomaa on ennakkoluulottomasti lähdetty hyödyntämään viranomaispäätöksenteon tehostamiseksi. Tarkastuslautakunta näkee myös hyvänä, että toimivallan lisäämiseen liittyy laaduntarkkailu- ja seurantavaatimuksia sekä riittävän resursoinnin takaamista.”

Kiitos
mielenkiinnosta!

Lisätietoja sähköpostitse joni.mustonen@pori.fi

PORI